

יעל כנעני יאעיל כנעני

תערוכה לרגע معرض للحظة A Moment Exhibition

אוצרת: תמר הורביץ ליבנה

יעל כנעני חוקרת תנועה, קו, כתם ומקצב במרחב בתחומים מקבילים: מחול ואמנות פלסטית. בתערוכתה החדשה **"תערוכה לרגע"** פותחת האמנית דלת לשדה חדש בעבורה: השפה והאפשרות לביטוי במילים. במוקד התערוכה ניצבת **"מחברת II שיחות"** - מחברת שהוציאה האמנית לאור בשנת 2021 בתהליך משותף עם עורכת ומתרגמת מתחום המחול, ליאורה בינגהייזדקר. בחוברת מכונסים רעיונות ומחשבות של האמנית בנוגע לעיסוקיה ולחיי היומיום שלה. היא האובייקט המניע את התערוכה כולה ומתווה את תזמורה.

המחברת מוצגת בקיר מרכזי בגלריה על מדף מואר. הקורא בין דפיה יגלה שפה בהירה ומדויקת של אמנית החורשת בשלושה שדות שונים: תנועה, אמנות פלסטית ושפה. היבולים בשלושת השדות ה"כנעניים" הללו, בעלי מאפיינים דומים: ניקיון מעומס, מעודפות ומקישוט, צניעות בלתי מתנצלת, ישירות, מחשבות ורעיונות חופשיים, פשטות, אמת, חזרתיות, מסירות ואף נזירות. אפשר לראות במחברת הצעה אישית לסגנון חיים, מתוכה נפרש עושר היומיום. שלושה טקסטים מתוך המחברת הוגדלו ונתלו על הקיר בסמוך למחברת: "סדר יום", "לא יודעת על עצמי דבר" ו"רגע".

המחברת נולדה בעת הליכה ברוח בימי הקורונה. תוך כדי פעולת ההליכה בימי המגפה, התבהר אצל כנעני רצון לבטא תנועה באמצעות מילים. לסלי סטיבן, אביה של הסופרת וירג'ינה וולף, מתאר בטקסט שלו "בשבחי ההליכה"¹ את ההתעמקות השקטה ואת הדמיון שמתעוררים בספונטניות ומחוללים הרמוניה אינטלקטואלית. ההרמוניה הזאת היא בת לווייה טבעית לפסיעות המונוטוניות של כפות הרגליים בזמן פעולת ההליכה. המאמץ הפיזי הוא משני להרהורים שהוא מעורר. הליכה היא פעולה פרימיטיבית ופשוטה, המתאימה למשוררים ולפילוסופים ומזמנת בִּזְנוּת פנימית, לדבריו. בִּזְנוּת², הִתְבִּזְנוּת וְתוֹכְנוּת עולות מכתובתן המשותפת של כנעני ובינגהייזדקר **במחברת II שיחות**.

בינגהייזדקר עזרה לכנעני לפסל את רעיונותיה לכדי מילים. "אני עוזרת בתהליך הגְרִיפָה כדי ליצור את השלם, כמו בפיסול"³, כך אמרה. תמצית משקעי השיחות בין כנעני לבינגהייזדקר, התארגן על ידי גְרִיפָה, ליטוש ודיוק לכדי טקסט.

שלושה מקרני וידאו בעומק הגלריה מקרינים קטעי תנועה. כנעני מציגה קשרים המזוהים עימה זה שנים. זהות של אמנית-מורה החולקת את עולמה עם קולגות ועם תלמידות. בעבודות הווידאו מופיעות תשע רקדניות בקטעי מחול בני דקה עד ארבע דקות ברצפים משתנים. סרטי הווידאו נשלחו לבקשת כנעני מרקדניות שפנתה אליהן וצולמו באמצעים פשוטים. ההנחיות שנתנה כנעני היו צילום על רקע חופשי ונראות ברורה.

דיקט לבן בגודל 240/120 ס"מ מונח בשיפוע על קיר הגלריה, ועל גביו תלויים באקראי ציורים של האמנית. זהו אובייקט המשתף את הצופה ברגעים מתוך הסטודיו הפרטי של כנעני ופרקטיקת העבודה שלה - מחשבות, התלבטויות, פעולות וניסיונות מן היומיום. ניתן לראות בו את תשומת הלב אל הבר חלוף, דפים מקומטים, מחברות תווים, טקסטים בשפה זרה, נסיונות של ציור בתפירה ועוד. במנעד צבעוני שולטים לבן, חום בהיר, קרטון אפור, דיו כחול, אדום, שחור, נגיעות כסף זהב וגרפיט. דרמה מעודנת בקו וכתם.

1 - לסלי סטיבן, **בשבחי ההליכה**, הוצאת נהר 2018, עמ' 27. הסיפור ראה אור לראשונה בלונדון 1901.

2 - "בִּזְנוּת - 1. בִּינָת עֲצָמוֹ, רֵאיוֹן מְפַכַּח שֶׁל הַקְּשָׁרִים, הַתְּהַלִּיכִים הַנְּפִשִּׁים וְהַתְּגוּבוֹת שֶׁל עֲצָמוֹ וְשֶׁל אֲחֵרִים.. 2. 'תוֹכְנוּת', תְּפִיסָה שְׂכֵלִית מְקוֹרֵית וּמַעֲמִיקָה (insight)". מתוך המילון בעברית של Google שנכתב על ידי Oxford Languages.

3 - מתוך שיחה עם ליאורה בינגהייזדקר.

בגלריה החיצונית מוצגות על גבי שולחן מוגן מחברות ציור פתוחות לרווחה. חלקן מראות את אותם ציורים שנבחרו בקפידה להיכלל בתוך מחברת השיחות. חלקן מרמזות על השפע הקיים בפורמט המחברות האינטימי של כנעני, מחברות ציור רבות שקדמו למחברת השיחות החדשה. לצד המחברות הפרושות תלויה על הקיר סדרה של חמישה ציורים שבהם פועלת כנעני על מצעים נושאי זיכרונות - מחברות תווים, צילומי קיבוץ ישנים מגבעת ברנר ומגבע - ומשלבת ברגישות את חותמה האישי בשימוש בגזרי נייר, בהדבקה ובצבע.

המטען הגנטי מוטבע. זו שעתן של ההיחלצות ושל ההיבדלות. אין הצהרות גדולות בחלל. יש מקום לעושר הנפרש משקדנות ומנאמנות ליום-יום. אמירות קטנות נאספות לאמת אחת ברורה: אני כאן.

התערוכה כשמה כן היא, תערוכה לרגע, ותימשך שנים עשר יום.

פתיחה: 30.6.22 נעילה: 11.7.22

אירוע מרכזי להשקת "מחברת II שיחות": יתקיים ב 9.7.22 בשעה 13:00

ליאורה בינגהייזקר וענבל קליינר ישוחחו על "אתיקה של מקפים"

רקדניות: אביגיל ספז / ענבר קובי / ליהי וגמיסטר

יעל כנעני - ילידת ארצות הברית 1947, גדלה וחייה בקיבוץ כברי. הקימה עם יהודית ארנון את הסדנה באולפן למחול בגעתון ועמדה בראש החוג לתנועה וכתב תנועה באקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים. עוסקת בהוראת מחול וקומפוזיציה ובד בבד באמנות חזותית בתחומי הציור, הרישום והמולטימדיה.

ליאורה בינגהייזקר - משוררת, מתרגמת, חוקרת ומורה למחול.

ד"ר ענבל קליינר - פסיכולוגית קלינית, משוררת.

רקדניות בעבודת הווידאו בחלל הגלריה: הדס כרמונה, בתיה גיל, קסניה אופריה,

שרון גימפל, ענבר קובי, אביגיל ספז, עינת טל, נעה דר, יעל בית הלחמי

עריכה: צחי גולדשטין

יאלל כנעני יאעיל כנעני

תערוכה לרגע מعرض للحظة A Moment Exhibition

אמينة المعرض: تمار هورفيتس ليفنه

יאעיל כנעני باحثה حركة وخط وبقع وإيقاع في المحيط في مجالات متوازية: الرقص والفن التشكيلي. في معرضها الجديد، "معرض للحظة"، تفتح الفنانة بابًا على حقل جديد في العمل: اللغة وإمكانية التعبير بالكلمات. يقف في بؤرة المعرض "دفتر || محادثات" - دفتر أصدرته الفنانة عام 2021 في سيرورة مشتركة مع محررة ومترجمة من مجال الرقص، ليؤورا بينج - هايدكر. تجتمع في الكرّاسة أفكار وتفكيرات للفنانة بالنسبة إلى انشغالاتها وبالنسبة إلى حياتها اليومية. إنها الشيء الذي يحرك المعرض كله ويضبط إيقاعه.

الدفتر معروض في حائط مركزي في المعرض، على رفّ مُضاء. ومن يتصفح أوراقه يكتشف لغة واضحة ودقيقة لفنانة تحرث في ثلاثة حقول مختلفة: الحركة والفن التشكيلي واللغة. والمحاصيل في هذه الحقول الثلاثة "الكنعانية" هي ذات مميزات متشابهة: خلوها من الضغط، من الفائض والزركشة، التواضع الذي لا يعتذر، الاستقامة والأفكار الحرة، البساطة، الحقيقة، التكرار، الإخلاص وحتى الرهينة. يمكن أن نرى إلى الدفتر اقتراحًا شخصيًا لأسلوب حياة ينطلق من داخله الثراء اليومي. تمّ تكبير ثلاثة نصوص من داخل الدفتر وجرى تعليقها على الحائط بمحاذات الدفتر: "جدول أعمال يومي"، "لا أعرف عنّي شيئًا"، و"لحظة".

وُلد الدفتر في أثناء تمشٍّ في الريح في فترة الكورونا. ففي أثناء نشاط المشي أيام الجائحة وضحت لدى كنعاني الرغبة في التعبير عن الحركة من خلال الكلمات. لسلي ستيشن، أبو الأدبية فرجينيا وولف، يصف في نصّه، "في مديح المشي"¹، التعمّق الهادئ والخيال اللذين يستيقظان بعفوية ويحدثان انسجامًا فكريًا. إنّ هذا الانسجام هو رفيق طبيعي للخطوات الرتيبة للقدمين في أثناء عملية المشي. إنّ الجهد الجسماني ثانوي بالنسبة إلى الخواطر التي يثيرها. المشي نشاط بدائي وبسيط، يناسب الشعراء والفلاسفة، وهو يستدعي التأمل الداخلي، على حدّ قوله. التأمل² والتعمّن والتبصّرات تبرز في الكتابة المشتركة لکنعاني وبينج - هايدكر في دفتر || محادثات. لقد ساعدت بينج - هايدكر كنعاني على نحت أفكارها إلى أن أصبحت كلمات. "إنني أساعد في سيرورة الإغراء من أجل تشكيل الكامل، كما في النحت"³، هكذا قالت.

ثلاثة مشاعرات فيديو في عمق صالة العرض تقوم بإشعاع مقاطع حركة. تعرض كنعاني علاقات تتماشى معها منذ سنين. هوية فنانة - معلّمة تتقاسم عالمها مع زملاء عمل ومع طالبات. تظهر في أعمال الفيديو تسع راقصات في مقاطع رقص من دقيقة حتى أربع دقائق بتسلسلات متغيّرة. تمّ - بطلب من كنعاني - إرسال أشرطة الفيديو من راقصات توجّهت إليهنّ، وقد تمّ تصويرها بوسائل بسيطة. كانت التوجيهات التي أعطتها كنعاني التصوير على خلفية حرة وبصرية واضحة.

لوحة ديكيت أبيض مقاس 240/120 سم موضوع بشكل مائل على حائط المعرض، ومعلّقة على ظهره بعشوائية رسومات للفنانة. إنه شيء يُشرك المشاهد في لحظات من داخل أستوديو كنعاني الخاص والتجربة العملية لعملها - أفكار، اختيارات، أعمال وتجارب من الحياة اليومية. يُمكن أن نرى فيه الانتباه إلى المؤقت، أوراقًا مُجَعَلَكَة، دفاتر أسطر، نصوصًا بلغة أجنبية، محاولات رسم بالخياطة، وغيرها. ويسيطر على طيف الألوان الأبيض، البنيّ الفاتح، الكرتون الرمادي، الحبر الأزرق، الأحمر، الأسود، لمسات فضّة وذهب وچرافيت. دراما ملطّفة بخطّ وتبقيع.

1 - لسلي ستيشن، في مديح المشي ["بشفي ههليخاه"]، إصدار نهار 2018، ص. 27. صدرت القصة أوّل مرّة في لندن 1901.

2 - "בזננות - 1. בזנת עצמו, ראיה מפיכת של הכשרים, התהלכים הנפשיים והתגובות של עצמו ושל אחרים. 2. 'תוכנה', תפיסה שכלית מקורית ומעמיקה (insight)". من القاموس بالعبرية لـ Google الذي كتبه Oxford Languages.

3 - من محادثة مع ليؤورا بينج - هايدكر.

في صالة العرض الخارجية معروضة على طاولة محمية دفاتر رسم مفتوحة على وسعها. يُبدي بعضها تلك الرسومات التي اختيرت بحرص شديد لكي تُشمل في داخل دفتر المحادثات. ويرمز بعضها إلى الوفرة الموجودة في صيغة الدفاتر الحميمية لكنعاني، دفاتر رسم كثيرة سبقت دفتر المحادثات الجديد. وإلى جانب الدفاتر المنشورة معلقة على الحائط سلسلة من خمس رسومات تعمل فيها كنعاني على شراشف تحمل ذكريات - دفاتر خطوط، صور كيبوتس قديمة من تلة برنر ومن چيشف - وتدمج بحساسية بصمتها الشخصية باستخدام قصاصات ورق، اللصق واللون.

الشحنة الجينية مختومة. إنها ساعة الخلاص والانفصال. ليست هناك تصريحات كبيرة في الفضاء. هناك مكان للثراء المنطلق من المثابرة والولاء لليومي. حيث يتم تجميع أقوال صغيرة إلى حقيقة واحدة واضحة: أنا هنا.

المعرض كاسمه، معرض للحظة، وسيستمر اثني عشر يومًا.

الافتتاح: 30.6.22 الإغلاق: 11.7.22

حدث مركزي لإطلاق "دفتر || محادثات": سيُقام في 9.7.22 الساعة 13:00

ليؤورا بينچ - هايدكر وعنبال كلاينر ستتحدثان عن "أخلاق الواصلة"

الراقصات: أفيچايل سپاز / عنبال كوبي / ليهي فچميستر

ياعيل كنعاني - وُلدت في الولايات المتحدة عام 1947، نشأت وتعيش في كيبوتس كابري. أنشأت مع يهوديت أرنون الورشة في أستوديو الرقص في كيبوتس چعتون، ورأسست قسم الحركة وكتابة الحركة في أكاديمية الموسيقى والرقص في القدس. تعمل في تعليم الرقص والتكوين، وفي الوقت نفسه في الفن البصري في مجالات الرسم والتسجيل والوسائط المتعددة.

ليؤورا بينچ - هايدكر - شاعرة، مترجمة، باحثة ومعلمة رقص.

د. عنبال كلاينر - طبيبة نفسية سريرية، شاعرة.

الراقصات في أعمال الفيديو في فضاء صالة العرض: هداس كرمونا، باتياه چيل، كسانياه أوبرياه، شارون چيمپل،

عنبال كوبي، أفيچايل سپاز، عينات طال، نوعاه دار، ياعيل بيت هلحمي

التحرير: تساحي چولدشطاين